

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos gumond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A fővárosból.

Kézdi-Vásárhely, 1889. márcz. 24.

Az újságok naponként újabb meg újabb meglepetéseket hoznak nekünk. A féket vesztett emberi szenvedélyek uralják a fővárosban a törvényhozó testületet és az utcákat, itt is, amott is sajnálatra méltó és eléggé el nem ítéhető eseményeket idézünk elő. A magyar parlament kezd elveszíteni szokott méltóságos kifejezését, az utcákon meg felizgatott tömegek zavarják a törvényes rendet. A mi künn történik az utcákon, az csak folytatása annak, a mi benn ijesztget: itt is, amott is a harag, gyűlölet izgatja a kedélyeket. Ezek az indulatok pedig rossz tanácsadók.

Benn az országházban ádáz küzdelmet folytat az ellenzék most már annyira a 25. §, mint inkább a kormány és pártja ellen, s végnélküli unalmas harcban pusztítja a drága időt, melynek minden órája annyi drága pénzébe kerül az országnak s melyet oly czélszerűen lehetne felhasználni. Ha valaki fáradságot venne magának, kiszámíthatná, hogy minden ellenzéki szónoklat hány száz forintjába kerül a nemzetnek; pedig legnagyobb része nem ér egy fabatkát s csupán arra való, hogy a döntő szavazást elodázza. Arra természetesen nem gondolnak a szapora beszédű honatyák, hogy több igen fontos és sürgős ügy vár a legközelebbi időkben eldöntésre; az államgépezet hadd szüneteljen, az ország, ha kell, vajjon kárt, — csak hogy az ellenzéki szónok urak gépszertien elmondhassák mindazt, a mit különböző alakban már annyiszor hallottunk.

A vidéki embernek igazán elmenne kedve az újságolvasástól, ha nem kerülnének napirendre oly izgalmas jelenetek is, melyek érdeklődését lekötik, s ha nem merülnének fel olyan események, melyek mély megbotránkozással töltik el a minden pártszenvédélytől ment, higgadtabb gondolkozásu ember kebelét.

S ez a hét az ilyen eseményekben gazdag volt. Egyszer a miniszterelnököt támadják meg becsületében, máskor meg egy kétes existenciájú siheder inzultál az országház folyosóján egy képviselőt mindaddig, míg az a szenvedélytől elragadtatva rálő.

Magyarország miniszterelnökének — kinek tiszta jellemét a barát magasztalja, de az ellenség is tiszteli — fényes elégtételt adott a kisebbség és többség egyaránt; az indulatától elkapott képviselő felett a törvény fog majd ítélni.

Majd meg ellenzéki és kormánypárti képviselők, képviselő és hirlapíró tűznek össze. S mindezek a hirlapok utján lekerülnek mihozzánk is. Olvassuk az izgalmas jeleneteket s a legelső érzés, melyet ezeknek olvasása bennünk kelt, a legmélyebb sajnálkozás, hogy ezek a törvényhozó testületben megtörténhetnek, s nem tudjuk elképzelni, hogy miért ne lehetne czélszerű rendszabályokat alkalmazni a parlamenti illem és méltóság megóvása végett, ha erre szükség van. A szükség beállott, midőn a böcs mérséklet helyett a gyűlölet és harag vették át uralmukat.

Különbén még a parlamenti botrányokkal is ki tudnánk békülni, mert tudjuk, hogy ott most nincsenek normális állapotok s hogy a kedélyek a legfelsőbb fokig fel vannak izgatva, de a mi künn az utcákon történik, az felháborít. Az országházban naponként felmerülő izgalmas események az utca népe által gyászos folytatást nyerne: botrányos tüntetések, verekedések és zavargások vannak napirenden, s fájdalom, az arany ifjúságot, a nemzet jövőjét, mindig ott látjuk a kezdeményezők között. Az új jelvény: a kucsma, ugyancsak rosszul kezdte meg szereplését; úgy szólva az erőszakosság jelvénye lett. Az egyetemi ifjúság megkezdte az ő firmája alatt elzúllott napszámok, faczér mesterlegények folytatják a megkezdett munkát, s ha a rendőrség passzív állapotából kilépve, a zavargók közül egy nehányat elcsip, a művelt egyetemi ifjak neveit olyan diszes társaságban olvassuk, hogy még a legdemokratikusabb embernek is kifogása lehet ellene.

És ez a kapocs az országház és utca között, úgy látszik, fokozatosan erősödik, a mint a véderővita mérgesedik. Hát hogy is ne, mikor ellenzéki képviselők állnak nem egyszer a mozgalmak élére s úgy szólva irányt mutatnak az arany ifjúságnak, kik aztán fiatal hevükben jótalan, igazságtalan tettekre ragadtatják magukat, kormánypárti képviselőket insultálnak s olyan kvalifikálhatlan iratot szerkesztenek, mely azt sújtja leginkább, ki azt aláírta?!

A fiatal vér hevességének sokat meg lehet bocsátani, de ennek is van határa, melyen túl lépni nem szabad, s hisszük is, hogy az egyetemi ifjúság higgadtabb része előbb-utóbb gátat fog vetni e visszaéléseknek.

Az ország különben tisztában van azzal, hogy az utcái tüntetések honnan nyerik táplálékukat s felelősökké azokat fogja tenni, kik azokat előidézték.

Öreg székely.

Országgyűlés.

A magyar parlament történetében páratlanul fog állani a képviselőház márczius 19-ki ülése. Ekkor történt meg az, hogy a becsületben megöszült miniszterelnököt, a szeplőtlen jellemű Tisza Kálmánt, sárral dobálta az ellenzékiesség. A miniszterelnök sok méltatlan bántalmazásnak

volt kitéve hosszú miniszteri pályáján, de hogy akadjon olyan, a ki nem átalja az ellen támadást intézni, a mi mindnyájunknak legdrágább kincse, a magánbecsület ellen: arra nem volt még eset.

Eötvös Károly képviselő interpellációt nyújtott be, melyben azzal vádolta Tiszát, hogy a komádii birtokának 1883-ban történt eladásakor, midőn azt kötötte ki az eladási feltételek közt, hogy ha a birtok területét vasut érintené, a birtok eladási ára 23.000 frttal nagyobb lesz, mely föltétel a szerződésben nyíltan kikötött és telekkönyvileg is betáblázott, — miniszterelnöki és belügyminiszteri befolyását illetéktelenül használta ki saját anyagi érdekei előmozdítására. A ház a vádat megbotránkozással hallgatta s azok még ellenzéki részről sem találtak visszhangra.

A miniszterelnök rögtön választott Eötvösnek. Előadta röviden a vasut engedélyezési történetét és megczáfolta Eötvösnek erre vonatkozó adatait. Mint miniszter, a minisztertanácsban a legnagyobb óvatossággal járt el ez ügyben és tárgyában törvényt nyújtott be, amár erre nem is lett volna szükség. Birtokeladása nyilvános tény, s minden olyan inszinnuációt, mely azt akarná ráfogni, hogy mint a közpálya embere csak egy lyukas krajczárt is szerzett volna magának, visszautasít. Nagyon gyengén kell állani politikai indokok és fegyverek dolgában azoknak, kik ily módon, annak, ki arra soha okot nem adott, személyes becsületében való gyanúsításra adják magukat. Általános éljenzés követte a miniszterelnök csattanós választát, mely után felháborodva emelt szót Baross Gábor. A miniszterelnököt védelmezni — úgy mond — annyi volna, mint megsérteni. Megerősíti mindenben a miniszterelnök előadását, a mi ki fog tűnni az aktákból, ha azok a ház elé terjesztetnek.

Eötvös kijelentette viszonzásában, hogy nem volt szándéka gyanúsítani, de az ügyet tisztázni kell. Mivel szerinte a Tisza eljárása alakilag kifogás alá esik, nem veszi tudomásul a választ.

Miután még Tisza és Baross felvilágosító észrevételeket tettek, a ház többsége a választ tudomásul vette.

A vádak tehát a maguk értékükre redukálódtak, a mint azt várni lehetett, s az Eötvös Károly felszólalásból tanulhatunk azok, a kik netalán hasonló eszközökhöz nyulnának czéljaik előmozdítása végett. Megtanulhatják, hogy egy embert — legyen az akár államférfi, akár más — becsületében megtámadni kétségbevonhatlan tények nélkül nem tanácsos.

Parlamentarismusunk veszedelme.

E cím alatt Spectator álnévvel a „Nemzet“ egyik kiváló vezércikkirójának tollából egy röpirat jelent meg Révai testvéreknél Budapesten. (Ára 50 kr.) E röpiratból, mely Apponyi Albert politikai magatartásával foglalkozik s ennek különösen a véderő-vita alkalmából elkövetett tévedéseire mutat rá, átvesszük a következő érdekes fejezetet:

Tapintatbeli és taktikai hiba volt Apponyi Albert és vele az ellenzék magatartása a hadsereg összes kérdéseiben. E hiba hozzá még a legnagyobb igazságtalanságot tartalmazta Tisza Kálmán irányában. Most követelte Apponyi Albert és az ellenzék a dualismusként teljes érvényesítését s a nemzeti aspirációk megvalósítását, mikor arra az idő legkedvezőtlenebb.

Egyet el kell ismernie mindenkinek, kormány-parton és ellenzéken egyaránt. Ez az, hogy a dualizmus sem 67-ben, sem 68-ban, sem a jelen törvényjavaslat által nem érvényesülhet teljesen a hadszervezetben.

Sem Deák Ferencz nem vitte a dualizmust keresztül a hadseregben, sem Tisza Kálmán el nem rontotta azt.

Kétségtelen, hogy a nemzeti aspirációk azon irányban haladnak, sőt kell is haladniuk, mikép a dualizmus azon egyetlen pontot is meghódítsa, mely részben még hatalmán kívül maradt, t. i. a hadsereget.

Ezen törekvéstől lemondani nem volt szabad 1867-ben.

Nem szabad jelenleg.

De kérdezem minden igazságos és komoly férfitől, vajjon a dualizmus keresztülvitelére alkalmasabb-e a jelenlegi idő, mint volt a 67-iki?

A hatvanas évek végén a militarizmus sehol Európában még kifejldve nem volt.

Franciaország volt az elismert, legnagyobb katonai hatalom.

Poroszország 1866-ban nem mutatta meg egészen, hová képes katonaejét kifejteni.

Ausztriának volt egy, minden háboruban szerencsétlenül járt hadserege.

Olaszország, védereje szervezésének csak kezdetén volt. Oroszország egy fekete pontot és kérdő-jelt képezett Európa térképén. De csakhamar megmutatta, hogy akkor még korántsem volt azon félelmes hatalom, melynek sokan tartották a keleti háboru előtt.

És magában Franciaországban, bár a hadsereg szuronyain a jól meg nem érdemelt gloire fénye tündökölt, de militarizmus magában Franciaországban sem létezett.

Csak a francia-német háboru után fejlődött ki Európában és legkevésbé Ausztriában és Magyarországon a militarizmus. Mindenütt másutt a véderő kifejlesztése a militarizmus hibáiba csapott át. Németországról, mely e példát megadta, szinte fölösleges szólni.

A német haderő szervezése az erőfeszítés legvégső fokáig, a septennatus, a hadsereg ügyeinek a parlamentarizmus köréből való elvonása mind egy-egy mértföldmutatóját képezték a militarizmus kifejlődésének.

Hogy Oroszország mily irányban fejlesztette véderejét, az 1877-ki ukáztól kezdve egy sereg tény bizonyítja. De maga Franciaország, a köztársaság sem menekedhetett a militarizmus bizonyos jelenségeitől. Mindent azon szempontból ítélték meg Franciaországban, mily hatással van a francia véderő kifejlesztésére.

Soha még állam oly rohamos és nagy erőfeszítéseket nem tett katonai erejének kibontására, mint épen Franciaország.

Csak természetes, hogy Ausztria-Magyarországnak e példát utánoznia kell. A nagy kadikészlődések szükségkép kihatottak monarchiánkra. A francia-német háboru nem fejezte be Európa hadi korszakát, hanem ellenkezőleg egy új korszakot nyitott meg, a melyben Mars isten hadi szekerének zörgése minden más hangot túl fog harsogni. Európa népei mintha egymás kiirtására készülének.

Soha, a történelemnek egyetlen korszakában sem álltak ekkép állig fölfegyverkezve egymás ellen a népek.

Mily törpék a középkornak vagy a francia forradalomnak hadi készülődései azokhoz, melyeket jelenleg szemlélünk!

Mily maroknyi hadsereget volt I. Napoleonnak grande armée-je a jelenlegi óriási hadseregekhez, melyek a hadtan minden szabályai szerint vannak fölfegyverkezve és begyakorolva!

Akkor léteztek kaszárnyák, ma az államok változtak át kaszárnyává.

Hogy mily vége lesz e hadi készülődéseknek, a nemzetek e fegyveres torzalkodásainak; ki lesz a győztes, ki lesz a letipott és mily korszaka Európának az, a mely a kiküzdendő nagy harczokra fog következni: ez emberileg kiszámíthatatlan.

Csak egyet tudunk, s ez az, hogy nekünk magyaroknak a kiküzdendő óriás harcokban elbuknunk nem szabad.

A monarchia a népek rengeteg összeütkezésében vesztes nem lehet. Mert egy ily veszteség nem tartományokba, hanem a monarchia létébe kerülne. És ebben a küzdelemben nem Ausztriát, nem Ausztria hadseregét vernék meg, mint régen, hanem egyszerűen és főleg Magyarországot, Magyarország nemzeti védképességét.

Ki nem döbben meg azon borzadalmas kép szemlélésénél, melyet Magyarország alkotna akkor, ha a küszöbön álló világküzdelmekben elbuknánk? Nekünk volt már török Mohácsunk; ebből a Mohácsból azonban — bár századok keservei után — kiépültünk.

De maradna-e reményünk az új kiépülésre egy szláv Mohács után, melyet Oroszországgal való mérkőzésünkben elbukva szerezne?

A monarchia véderejének kifejlesztése tehát bár közös érdek, de kiválóan és tán mindenek fölött magyar érdek.

Ez érdek dominál minden más szempont fölött, kivéve az egy alkotmányos érdekét.

Csak ez magyarázza meg és teszi indokolttá azon óriási áldozatokat, melyeket a nemzet fölrak magára.

Csak ez magyarázza meg, hogy elmegyünk áldozatkészségünkben egészen addig, a hol már a nemzet anyagi erejének utolsó hurjai is megfeszülnek.

De kérdezem: ezen annyira végzetes és véssterhes időpont alkalmas-e arra, hogy a nemzet minden, bár jogos aspirációja a hadsereg körében megvalósíttassék?

Kérdezem újra minden komoly férfitől, vajjon a dualizmus minden következményeinek végleges kivonására alkalmasabb-e a jelenlegi idő, mint volt a 67—68-iki?

És nem elég-e, ha a nyelvkérdésben való előhaladás mellett valódi és komoly közjogi visszacsúszás nem történik?

Kinek jutna eszébe Deák Ferencz nagy műve ellen támadást intézni? Nagy gondolat, fényes politikai eszme rejlett a haza bölcsének azon kijelentésében, hogy: ime, az alap, melyen az utódok tovább építhetnek!

E kijelentés nyílt és senki által nem tagadott elismerését képezi annak, hogy a dualizmus keresztülvitele a hadseregben tulajdonképp akkor még meg sem kezdett.

Oly korszakban, midőn itthon a kölcsönös bizalmatlankodás és gyanakvás még meg nem szűnt ugyan, de az európai helyzet a dualizmus keresztülvitelére sokkal kedvezőbb vala.

Közjogunk érvényesülésének belső akadályai egyedül magukban elégségesek voltak akkor annak meggátlására, hogy a dualizmus végkövetkezményei levonassanak, jöllehet Európa katonai helyzete akkor lehetővé tett volna minden experimentumot.

De mily különbség van Európa jelenlegi és akkori helyzete között! És Deák Ferenczről még ellenségei sem vontak kétségbe, — ha ugyan voltak ellenségei — hogy igazságos volt.

Deák Ferencz tehát, midőn az általa teremtet alap továbbfejlesztéséről szolt, feltételezett oly korszakot, midőn a viszonyok a dualizmus kifejlesztésére kedvezők leendettek.

Tehát nem oly korszakot, midőn a militarizmus egész Európában kibontotta zászlaját.

Nem oly korszakot, a midőn egész Európa nyakig fegyverben áll.

Nem oly korszakot, a midőn egész Európát csak egyetlen gondolat foglalkoztatja: a kiküzdendő harc gondolata.

Nem oly korszakot, midőn az alkotmányosság pantheonjai helyett mindenütt épülnek a kaszárnyák és a váracsok.

Nem oly korszakot, mely a vas és vér kora lesz Európa történetében s mely szomorú visszaemlékezését fogja kelteni a civilisatio, szabadság és humanizmusnak!

Nemzeti aspirációinkról lemondani még e korszakban sem szabad.

De igazságtalan követelni, hogy a bár jogos nemzeti vágyak egytől egyig mind ezen korszakban érvényesülhessenek.

(Vége következik.)

Botrány a képviselőház folyosóján.

A képviselőház keddi ülése után a képviselőház épületében rendkívüli eset fordult elő, mely — a hogy nagytva és színezve gyorsan lábra kapott — alkalmas volt módfeletti izgalmat kelteni.

Az eset története a következő:

Mikor a képviselőház ülésének kedden délután háromnegyed négy órákor vége volt s a képviselők özönlöttek ki az ülésteremből, — egy gyermek arcu fiatal ember elkiáltotta magát a belső folyosón: „Abczug Tisza!” Ivánka, ki épen mellette volt, rá tekintett s megismerte, hogy ez ugyanazon fiatal ember, a ki már a legelső tüntetések alatt is folytonosan ott állott a képviselőház kapuja előtt, s igen nagy izgatottságot áruelt el.

Ivánka most oda szoltott:

„Maga mit csinál itt? Mit lármáz folyton? Már a mult alkalommal is ide tolazkodott; vigyázzon, ennek rossz vége lesz!” — „Le a mamelukkal! Abczug Tisza Kálmán!” — kiabált rá a fiu. — „Hogy jön maga ide?” — kérde Ivánka. — „Ahhoz önnek semmi köze?” — felelte a fiu. — „Annyi van, hogy megmondhassa, újságíró maga vagy micsoda?” — „Ahhoz önnek semmi köze!” — Ezalatt mentek ki egymás mellett a folyosón s beszélgetésükben legfőlebb az lehetett feltűnő, hogy minél közelebb értek a külső előcsarnokhoz, a fiu annál hangosabban beszélt, úgy, hogy a foyerben álló idegen fiatal emberek is meghallhatták. Ivánka még csak annyit mondott az idegen ifjunak, hogy: „Minden tisztességes ember megmondja a nevét, hogyha kérdezik”, s azzal az üvegfalon erről befordult jobbra, hogy a kabátját fölvegye.

Ivánka ezután csak annyit látott, hogy a fiatal ember még tett feléje egy lépést, egyszerre oda lépett Rohonczy Gedeon s a fiut, a ki úgy látszott Ivánkát meg akarta ütöni, elütötte, vagy eltaszította. Erre a fiatal ember Rohonczyt megütötte, mire Rohonczy visszafordult a fiut.

Ugyane pillanatban hallzott egy durranás s az idegen fiatal ember megfogott. Ivánka hóna alatt megfogta s föntartotta, míg az hangosan azt kiáltotta: „Jaj, megölték, megölték! Revolverrel löttek meg!”

Az első pillanatban azt hitték, hogy maga a fiu dobott a földhöz valami petárdát, de ugyanakkor Rohonczy azt mondá: „Igenis én löttém le! Mert a ki engem megüt, azt én lelövöm. Négy hét óta hordok revolvért”. A fiu ezalatt czombját fogta s dühöngött Rohonczy ellen. Ivánka végig simította a fiu lábát s mikor látta, hogy keze nem lett töle véres egy cseppet sem, átadta a szolgáknak, kik aztán a háznyi irodába vitték.

Természetes, hogy mindez néhány pillanat alatt történt, olyan zaj, zibongás, kiabálás között, hogy bármennyi tanu adja is elő tapasztalatait, alig lesz konstataható, hogy mikép történt hát az egész jelenet.

A megsebesült Schamorzil Kálmán budapesti születésű, 19 éves, Schamorzil János m. kir. közlekedésügyi miniszteri és ó-budai hajógyári főmérnök fia s magán tanuló egy reáliskolában. Az ifjút e hó elején bevették önkéntesnek a 13-ik számú huszárezredbe. A tüntetéseknel mint rendező szerepelt.

A háznyi hivatalban a mentők, majd a megérkezett rendőri orvos konstataálták állapota veszélytelen voltát s a fiatal ember egy társára támaszkodva s csak csekélyebb fájdalomról panaszkodva távozott a házból.

Tanügy.

A községi iskolaszékeknek a városi képviselőtestülethez beterjesztett félévi jelentése.

Az 1876. évi 28. t.-cz. 13. §-a értelmében az iskolaszékek félévenként működéséről jelentést kellvén tenni, azt az 1888—89-ik év első félévéről a következőkben van szerencsénk megtenni.

A t. képviselőtestület által újra választott iskolaszék 1888. augusztus 25-én megalakulván, elnökké Kovács István ev. ref. segéd-lelkész, jegyzővé M. Székely János közs. el. népiskolai igazgatót és gondnokká Köllönte Mózes választotta.

A községi fiu- és leányiskolában az iskolai év törvényszabta időben, szeptember 3-án megkezdődött, mint a hogy más években is történt. A beiratások elég kedvező eredményűek, mert a mindennapi 228 fiu-iskolaköteles közül községi fiu-iskolánkba 197 jár. A 227 iskolaköteles leánynál tényleg több, mert 254 jár iskolába. A fiu-iskolakötelesek közül azon 31, a kik a mi községi iskolánkba nem iratkoztak be: vagy a helybeli kantai, vagy más városi iskolákba járnak, és így tanításban részesülnek. Feltűnő lehet, hogy 227 leány van mindennapi iskolakötelessül kimutatva s még is 254 jár iskolába. E többlet onnan ered, hogy az ismétlők közül többen iratkoztak a mindennapi iskolába s néhányan más községből is jöttek ide tanulás végett. Annyit azonban nyugodt lélekkel elmondhatunk, hogy városunkban az iskolázatás

elég pontos és elég kedvező, a mit 3 körülménynek tulajdoníthatunk, t. i. a hatóság a mulasztókkal szemben elég erőteljes; továbbá a város a szegény tanulókat ellenként nagylelkűen ruházatsegélyben részesíti s végül iskoláinkban a tanítás akár a szakértelmet, akár az ügybuzgóságot tekintsük, minden tekintetben üti a mértéket.

A 113 ismétlő fiuból valóságos ismétlő csak 4, mivel a többiek részint iparos tanulók, s így az ipariskolába járnak, részint más felsőbb tanintézetbe iratkoztak. A 4 ismétlő közül 3 a tanfelügyelőség jóváhagyása folytán az ipariskolába jár és így csak egy ismétlő nem részesül oktatásban, ez egynek még mindig sikerült kibujni a törvényes kötelezettség alól.

A 89 ismétlő leányból tényleg jár 22, a többi vagy a mindennapi iskolába iratkozott, vagy az árvaházhoz jár, vagy más városban tanul.

E számok tanuskodnak róla, hogy községi iskolánk közel 500 gyermeket részesít az oktatás jótékonyágában. S midőn e tekintélyes száma büszkén hivatkozunk, egyidejűleg fájó érzéssel jelentjük ki, hogy sem közegészségi, sem pädagogiai tekintetben nem felelnek meg a kívánalmaknak iskoláépületeink. A leányiskola falain még egyfelől közveszélyt hirdető hasadékok tartják aggodalomban, iskolaszékünket, addig másfelől a termék sötétsége, nyirkassága s a tanulók létszámához viszonyított szűk volta egyre sürögősebb követelik új leányiskola építését. Mind egészségi tekintetben, mind pädagogiai tekintetben kívánni valót hagy fenn a fiúiskola is, sőt a 6-ik osztálynak a következő évben leendő beállítása alkalmával egy egész teremre szükség lesz, ami a fiúiskola átalakítását elődázhatatlanná teszi, s azért a mult év október 12-én 74. szám alatt ez ügyben beterjesztett átiratunkra a t. képviselőtestület becses figyelmét újlag van szerencsénk felhívni. Hogy az iskoláépítés kérdése végre megoldást nyerjen, azt a fennebbiekben kívül még ama fontos körülmény is kívánatossá teszi, hogy a kertészet különböző nemeiben, s a méhészet és selyemtermelésben a tanulók oktatgatnának, a mit a tanfelügyelőség a legközelebbi iratában is sürget.

A fiúiskolának ez iskolai év elejéig 4 osztálya volt, mivel a multban szerzett tapasztalat s a viszonyok ismerése arról győzte meg iskolaszékünket, hogy az el. fiúiskola V., VI. osztályának szervezése a felsőnépiskola bukását fogja eredményezni, mert az iparos pályára szánt tanulókat a 6-ik osztály elvégzése után a szülők nem viszik fel a felsőnépiskolába, hanem azonnal iparos tanulóknak adják. Azonban előterjesztésünk nem hallgatott meg s a tanfelügyelő ur ajánlatára a t. közigazgatási bizottság az V-ik osztály szervezését rendelte el, a mi meg is történt, s melyet a jövő iskolai évben a VI. osztály beállítása fog követni.

Az iskolaszéknek mindig egyik legfőbb törekvése volt a szigorú takarékoság gyakorlása s ily értelemben állította össze a költségvetést is s ennek keretén túl nem terjeszkedvén, a bevétel állandóan fedezte a szükségletet. De a magas miniszterium az általa is helybenhagyott költségvetésből 10% czímen a tavaly 218 frtot, az idén 215 frtot levont, melynek fedezését a városra utalta, s melyről annak idejében értesítettük a t. képviselőtestületet. Iskolaszékünk a mult évben meg is folyamodta, de kérésével elutasított s azért a fenn említett, s 10 százalék czímen levont 215 frt összegről való gondoskodást becses figyelmébe ajánljuk.

Iskolaszékünk gondoskodásának egyik főtárgyát képezte a közegészségügy is s bár sajnálatos kell jelentenünk a czélszerűtlen termek s hiányos világítás következtében szaporodó köznélzést, ezt figyelmen kívül hagyva, ragályos betegségek nem fordultak elő, sőt a mult években mutatkozó szemszész kórháztalab is, mely több fiun mutatkozott, teljesen elenyésző félben van, úgy, hogy 3 fiu van csak, mint $\frac{3}{4}$ részben javult, gyógykezelés alatt.

A községi leányiskolánál üresedésben levő segéd-tanítónői állásra az iskolai év elején megválasztott Székely Melinda okleveles tanítónő, ki már eddigi működésével is bebizonyította, hogy méltó tagja lesz annak a testületnek, mely minden tekintetben bírja iskolaszékünk teljes elismerését, megelégedését.

Még csak annyit kell örömdetesesen felemlitenünk, hogy községi fiú- és leányiskolánkban mind az ev. ref., mind a róm. kath. felekezeti növendékek részesülnek pontosan a vallásoktatásban, sőt a ref. tanulók az egyházi énektanításban is, s így iskolánk a szülők és a társadalom minden oldalú igényének megfelel.

V i d é k.

K.-Martonfalva, 1889. márczius 20.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapja 18-ik számában „Farsangi élet Martonfalván” czimű satyricus közleményben ciklikiró olyan dolgokat mond el, melyek sem a

valóságnak, sem az illendőségnek nem felelnek meg s épen ezért a martonfalvi lakosság reputációja érdekében bátorkodom felkérni a tisztelt szerkesztő urat, szíveskedjék becsés lapja hasábjain — az összes községi tagok nevében — általam is elmondandók részére tért nyitni.

Azt állítja ugyanis ciklikiró ur, hogy Martonfalván a papválasztási mozgalmak rokont rokonul, barátot barátul hoztak meghasonlásba; és ennek esetelésére előránt Arany János költeményéből egy passzust s juty tüneti fel ezáltal a martonfalvi papválasztási mozgalmakat, mintha mi itt Martonfalván valami haszonatlanság, pl. „fülemilefitty” felett egymással örökös czivakodásban élénk.

Kedves ciklikiró ur! Azt ön maga is tudja, hogy valótlan ezen állítása. Igaz, hogy van két párt. Egyik az, mely kezdettől fogva következetes maradt akaratához; másik az, mely — épen ciklikiró ur pártvezérlete alatt — könnyelmű lepkéként hol egyik, hol másik jelöltre szállt „mézet szivni”. De kérdem én, mondja meg ciklikiró ur: történt-e a két párt tagjai közt egy választás napján, mint azóta csak egy árva „beadta” kifejezés is? Csupán azon egy fegyelmi kereset merült fel, melyet épen ciklikiró ur ellen — heves kifakadásaiért — a nt. esperes ur vezetett be.

Nem történt.

Igy tehát a martonfalvi két pártra szakadást nem lehet olyannak rajzolni, mintha két kutya összeugatna, sem a két párt szakadás okát madár-füttynék, mert az ok komolyabb, a nép magavisellete pedig méltóságosabb a hasonlatban felhozottaknál. Különbben is Arany János gyönyörű költeményét kár egy testület kiparodizálására fölhasználni; mert nem azért írta azt a nagy költő, hogy minden gyermek kezében kés gyanánt szolgáljon.

Allítja továbbá ciklikiró ur, hogy Martonfalván „bármilyik legyen pap, nála a disznópásztor szászor jobban él”. Ezen állítást azzal támogatja, hogy „15—20 család átcsap a kath. egyházba”.

Mindent elhittem volna, de azt, hogy ciklikiró ur jövedelmöndő legyen, továbbá, hogy tiszta meggyőződése ellenére állítson valamit, azt nem.

Azt kérdem én ciklikiró urtól, — mert tudnia kell, mert tapasztalta — hogy mindazon községekben, melyekben eddig viselte mostani tisztét, talált-e olyan népre, mely belső embereit jobban meg kívánna tisztelni és fizetni, mint mi Martonfalván? Tekintsen szét a hasonrangu egyház-községekben, hasonlítsa össze saját állását és fizetését más községekbeli hasonrangu pályatársáival; és ha ciklikiró ur állása Martonfalván bármelyikét felül nem haladja: akkor legyek én a hazug.

A köztisztviselőt természetesen a szerint osztják, ki hogyan érdemli; s ki az oka annak, ha ez egy kis mértékben hiányzik?

Ha pedig ciklikiró urnak tisztességes állást biztosítottunk, gondoskodni fogunk leendő papunkról is. Mégsem lesz tehát szerencsétlenség bármelyik papra nézve a martonfalvi „diszes”-nek gunyolt parochiát elfoglalhatni.

Allítja végre közleményében, hogy a „Pázsint” nevezetű közhely felosztása miatt a nép menyire fel van igerülve az urakra!

Mi nem tapasztalunk semmi ingerültséget, mert az a 2—3 pasquill, mely valószínűleg egy pár agyafurt suhancz hőbortos észjárásának szüleménye, még nem reszketett meg egy testületet. Hisz példabeszéd az, hogy „a mely kutya utat, az nem harap”. Nem is félünk ennek következményétől; hanem hogy ciklikiró ur megijedj tőle, azt indokoltnak látjuk, lévén az ortografiai a nép közt meghonosítani ciklikiró ur kötelessége.

A közbiztonság pedig nem hogy annyira volna veszélyeztetve, miszerint a kert hasadékan se mernének átleskelődni, sőt annyira szilárd, hogy még az ablakokon is bekandikálnak.

A mi a „Pázsint” nevű közhelyünk felosztását illeti, igaz, fáj nekünk, hogy régi legeltetési gyakorlatunk megszűnik; de mégsem fáj annyira, hogy annak felosztása felett kopott halotti énekekből elsajátított vers-szakokat énekelnünk; mert ha közös használati jogunk megszűnik is, életbe lép helyette tulajdoni jogunk, mi egyre megy.

Nem fog tehát ciklikiró ur gunyos profecziája beteljesedni, s nem fogjuk azért lábas jószágainkat timárkézre adni.

A rekt' uram kajlájával meg sárgájával csak akkor gunyolódhatik ciklikiró ur, midőn meg fogja mutatni, hogy ő neki — három akkora jövedelméből — ha mindjárt kajlább is lenni fog; de a meddig csak kétlábú küldöncz áll rendelkezésére, addig a más tulajdonát képező négy lábakkal gunyolódni könnyelműség.

Mindezekből tehát kitűnik, hogy az állapot nem oly veszélyes és neveltséges, mint a hogy az ciklikiró által feltüntetve van, a kinek azon őszinte tanácsos szolgálók, hogy községek mint testületek nem egyes emberek s ilyeneknek társadalmi meg vagyoni állását neveltséges alakban tüntetni föl — közhivatalt viselő egyén irányában — visszatetszést idézhét elő.

Ezt írja egy jó barát.

Memento perfectua et videas futuros.

Faluvégi.

Hatolyka, 1889. márcz. 20.

Hatolyka községében a tek. Damokos Ákos ur termeiben folyó évi márczius hó 4-én a róm. kath. iskola belsejében a tanítók tanácsa által rendezett, mely igen sikerülnek mondható. Már 8 órák az eléggé tágas táncterem annyira megtelt vendégekkel, hogy tánczra gondolni sem lehetett, a midőn bálelnők számos vendégeivel megjelenvén, a jól szervezett zenekart kitelepítették az előcsarnokba s még több szobát bocsátott rendelkezésre. Aztán az elhelyezkedés megtörténvén, kezdetét vette igazi lelkesedéssel a táncz, s már az első négyest 38 pár járta, de még annyi tánczra kész fiatal nő és tánczos várta az újrást, mi ugy is történt. A publikumot 10 község szolgáltatta. Igen szépen volt képviselve Kézdi-Vásárhely város, Szentkatolna és Martonfalva községek. Bár a belépti díj a viszonyokhoz mérten nagyon mérsékelt volt megszabva, mégis a költségek leszámlításával a tiszta haszon 46 frt 20 kr. Felülfizettek: Kreniczky Károly 50 kr, Réti Sándor 25 kr, Varga Mária 25 kr, Kupán Károly 10 kr, Baritz András 20 kr, Kajtsa Ferenc 80 kr, Tóth Gyula 20 kr, Jancsó Béla 20 kr, Jancsó Elek 10 kr, Mátis Jánosné 50 kr, Jancsó Mózes (Istváné) 20 kr, Keresztes Ede 50 kr, ifj. Mátis József 20 kr, id. Mátis Józsefné 50 kr, id. Mátis József 25 kr, id. Pap Sándor 50 kr, oszodai Domokos Mihály 1 frt, Mike Károly 1 frtot. Fogadják az ügy érdekében tanusított áldozatkészségükért a rendezőség halás köszönetét.

A táncz még reggel 8 órák is úgy folyt, mint este 10 órák. A hangulat oly kedélyes, az egyetértés annyira kitűnő volt, hogy senki sem akarta a szétoszlást megkezdeni, s midőn ez mégis bekövetkezett, egyhangulag nyilvánult a megelégedés kifejezése.

A tiszta jövedelem az iskolahelyiség javítására fog fordítatni.

A rendezőség.

Különfélék.

— József napja. Hogy megyénk érdemes főispánja, Hatolykai P o t s a József ur, mily őszinte tisztelet tárgya, s hogy e megye közönsége mennyire tudja méltányolni érdemeit: arról tanuskodnak azok az ovatiók, melyekben ő méltósága névnapja alkalmából részesülni szokott. Így volt az idén is. A küldöttségek hosszú sora sietett József napján kifejezni jó kívánatait a szeretett főispán iránt. Sepsz-Szeutgyörgy város képvisellete, a városon levő egyházak és iskolák nevében Császár Bálint polgármester, a megyei tisztikar, arvaszék sat. nevében báró Apor Gábor alispán üdvözölte ő méltóságát. A tisztelgők között volt még a járás-bíró, mérnöki hivatal, adófelügyelőség s más hivatalok és testületek. Délután 2 órák fényes ebéd volt a főispánál, melyen az ünnepeltre sok szép pohárköszöntőt mondtak.

— Ipartestület. A nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter ur nem régiben leirt Háromszék megye törvényhatóságához, hogy a területéhez tartozó nagyobb községek iparhatóságait utasítsa, az iparosokat rábírn, hogy alakítsanak ipartestületeket. Ezen rendelet alapján K. Vásárhely város polgármestere összehívta a képviseletéhez kötött iparágak művelőit f. hó 22-re. A polgármester hivatalos távolléte miatt Dobay János rendőrkapitány tartotta meg a gyűlést s tüzetesen kifejtvén az ipartestületekkel járó előnyöket, felhívta a megjelent iparosokat a testület megalakítására. A gyűlés azonban határozatilag kimondotta, hogy tekintettel arra, hogy az ipartestület létesítése újabb terheket róna az amugy is megterhelt iparosokra, ez idő szerint nem hajlandó az ipartestületet megalakítani. Ezt, mint igen sajnálatos eseményt konstatáljuk s jövő számunkban bővebben hozzá fogunk szólni e tárgyhoz.

— A tüntetések a fővárosban napirenden vannak. Az egyetemi ifjuság a Schamorzil esete folytán gyűlést tartott s nyilatkozatot adott ki. Majd hazafias dalokat énekelve s Tiszát róna a szabadelvű pártot abczugolva, a függetlenségi kör elé vonultak, hol őket Eötvös csendre intve, kérte, hogy békével távozzanak haza. Innen az ifjuság a nemzeti kaszinó elé vonult, hol macskazenét rendezett. Még több helyen voltak kisebb-nagyobb mérvű tüntetések, de a rendőrség fellépése szétoszlatta a tömegeket. Ez ismétlődött másnap is, a nélkül, hogy nagyobb mérvű kihágás történt volna. Egy sajnos eset merült fel a képviselőház szerdai ülése után. Többben ugyanis P u l s z k y K. képviselőre rátámadtak s tetteleg akarták bántalmazni. Ekkor jött T ö r z s Kálmán képviselő, ki

védelmére kelvén képviselőtársának, elkezdtek lökdödni, miközben fejét bevették. A tettes nyomban meg is lakolt érte, mert a tömegből többen rátámadtak s megverték. A mentők csakhamar ott termettek s végezték kötelességüket. Törs Kálmán sebei nem nagyok; ellenben a másik sebesült súlyos ütéseket szenvedett.

— **Párbajok** is vannak készülöben a fővárosban. A képviselőház folyosóján f. hó 20-án Polonyi és Krajcsik képviselők között félreértésből szóváltás történt, mely a két rokot ellenfelekké tette. Az ügyet zárt ülés elé vitték, de itt sem nyervén a sértett fél (Polonyi) elégtételt, párbaj utján fogja azt megszerezni. — Ugyane napon szóváltás történt Pulszky Károly képviselő és Seffer László hírlapíró között. Ez úgy szintén lovagias uton fog elintéztet nyerni.

— **Időjárásunk.** A hivatalos tavasz zimankós idővel köszöntött be nálunk. A déli meleg légáramlat meghozta az első felhőket, melyek bőven ontják áldásait, szépen felszáradt utczáinkat ismét sártengerrel borítva be. Erre különben előre el lehetünk készítelve, mert minálunk is oly biztosan meg szokta hozni az éj-nap egyen a ő zivatarait, mint a tengeren a viharokat.

† **Romer Floris.** Az országnak ismét gyásza van. Romer Floris, a magyar tudósvilág egyik kiváló büszkesége, meghalt. Nagyváradról jött a gyászos hír, hol utolsó napjait töltötte s a hol örök nyugalomra fog találni az ottani székesegyház sírboltjában. Mint tanár, utóbb pedig mint több középiskolának igazgatója, az új nemzedék nevelése körül elévülhetlen érdemeket szerzett. Mint tudós, szaktekintélynek ismertetett el kivált a műregészetre nézve. Tanítója volt József főhercegnek, ugyintén egykori fenséges tanítványa fiainak, László és József főhercegnek, nevelése szintén o réa volt bizva. Tudományos művei számosak, melyek őt hazánk egyik elsőrendű írójává és tudósvá tették. Halála súlyos veszteség, mely érzékenyen sújtotta az egész magyar hazát.

— **Milán exkirály** Budapesten. Milán, a volt szerb király, folyó hó 18-én érkezett Budapestre s az „Angol királynő” szállodában szállt meg, hol Paar gróf főhadsegéd üdvözölte uralkodónk nevében. Ugyanazon napon ő Felsége fogadta, kinél egy óráig időzött. Még aznap este Bécsbe ment, honnan aztán Belgrádba utazott vissza. Milán keleti utra készül, melyre már meg is történtek az intézkedések. Utazása közben meg fogja látogatni a szultánt.

— **Az ideai fegyvergyakorlatok.** A honvédelmi miniszter kiadta rendeletét az ideai fegyvergyakorlatokra vonatkozólag. A rendeletből adjuk a következő közérdekű intézkedéseket: 1. Az 1889. évi fegyvergyakorlatokban való részvételre kötelezve vannak az 1884., 1882. és 1880. évi sorozási évfolyamokba tartozó tartalékos tisztek és legénység; az egyéves önkéntesekből lett ama tartalékos tisztek vagy a legénység állományába átlépett ama tartalékosok, a kiknek tartalék-szolgálati kötelezettsége, a tényleges szolgálat megkezdésének hosszabb időre történt elhalasztása következtében hét évnél rövidebb időre terjed; továbbá ama tartalékos tisztek és legények, kik az elmulasztott 1888. évi fegyvergyakorlatot utánpótolni tartoznak. 2. A tartalékos tisztek fegyvergyakorlata 28 s a legénységé általában 13 napig fog tartani. 3. A tavaszi gyakorlatokhoz, 13 napi időtartamra, a lovassági tartalékba tartozó legénység közül csak a volt egyéves önkéntesek hivatnak be. Az őszi fegyvergyakorlatra vonatkozó utasítás később fog kiadatni. 4. A tábori és vartüzér csapatokhoz tartozó tartalékos legénység az ideai fegyvergyakorlatra nem hivatik be.

ROVID HIREK.

A pápa egy nagybecsű képet kapott emlékül az elhunyt trónörökös hagyatékából. A pompás antik mozaik kép felé szálló angyalt ábrázol. — **Uj alaku puskagolyó** mintáját mutatta be az országházban a honv. miniszternek Toth Mihály jász-nagykun-szolnokmegyei földbirtokos. A miniszter a mintát be fogja mutatni a közös hadügy-miniszternek. — **Három magyar ifju** kapott kitüntetést az idén a zürichi műegyetemen az oklevelek kiosztásakor. — **Öngyilkosságot** követett el Olaszországban egy milliomos. Az eset mindenütt nagy feltűnést keltett; oka ismeretlen. — **Ölműtben** egy keztűykészítőt úgy elkeserített a nyomor, hogy három gyermekét megölte s azután önmagát felakasztotta. — **Nagy vasuti szerencsétlenség** történt vasárnap Prága mellett. A vonat a cercan-állomásnál kisiklott, hét kocsi feldőlt s valamennyi utas kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. Négy utas ott lelte halálát. — **A görényi vadász-területet** a királyi család valamelyik tagja fogja magának fentartani. — **Hegyi József** jászberényi tiszti ügyész hivatalos helyiségében revolverrel föbelötte magát. A szerencsétlen ember, kit mindenki jóra való becsejletes embernek ismert, elmezavarban követte el az öngyilkosságot. — **Az akadémia** ideai Teleki-pályázatán Somló Sándor vidéki

színész nyerte el a 100 arany pályadíjat, ki már háromszor nyert jutalmat színművével, de csak egy darabja jutott még föl a nemzeti színpadra. — **A sárgaláz** Rio de Janeiróban naponta száz embert öl meg. — **546-on** magyarosították meg a nevüket a mult év második felében, és pedig: 305 zsidó, 168 r. k., 31 református, 25 evangélikus, 16 gör. kath.

Irodalom.

— **Budapesti Hírlap.** (Szerkesztők és lap tulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő) A „Budapesti Hírlap” a lefolyt hetek politikai viharai, küzdelmei, jobban bebizonyította, mint valaha, hogy merészen lobogtatott zászlaján ez az egyetlen jelszó áll: magyar arság. Lángoló szavatai, melyeket napról-napra kibocsátott, élénk viszhangoztak keltettek az országban, s fokozták a „Budapesti Hírlap” népszerűségét; elterjedtségét pedig eddig páratlan fokra emelték. A „Budapesti Hírlap” máris olvasói közt találja az ország legkiválóbb intelligenciáját, mely megértette, hogy e lapban a magyar nemzeti politika nyer legpregnansabb kifejezést. A „Budapesti Hírlap” sikerének egyéb tényezői a régiek maradnak: a kitűnően szervezett szerkesztőség, s a közönségnek gyors és hű kiszolgálása, tekintet nélkül a költségekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap” arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap” politikai cikkei Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal, hivenalapfüggetlen, magyar, pártérdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szemléssel. Politikai híreiszlésükör össze-kötetéseik alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkeszti s az ülés külsőségeit vidám csevegésekben tárgyalja. Magyarország politikai és közéleté fölül távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb közszégekben is bir a lap. Európa összes metropolisai, Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítók kívül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldetési tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap” e czélakra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap” Tárca rovatára a lapnak egyik erőssége mindig gondolt fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli. — Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő czim alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalaputcz 16. szám.

Az „Eredeti Magyar Daltár”, a Hoós János dévai zenetanár által nagy gonddal ének és zongorára szerkesztett zenei folyóirat III. évfolyamának 2-ik füzetét vettük. A füzet 10 eredeti dalt tartalmaz és pedig: Abrányi Kornél, Lányi Ernő, Szt. Gály Gyula, Nagy Pista, Kelemen Lajosné, Jakab Géza és Hoós Jánostól ének és zongorára, továbbá a mellékletben Borsay Samutól egy májusi indulót két szölamban gyermekhangra s végül Kecskés Ernődtől szintén egy gyermek-dalt egy ének-szölamban. Nem mulaszthatjuk el, hogy e füzetet a legmelegebben ne ajánljuk zenekedvelő t. előfizetőinknek, mint irodalmunkban egyetlen s hazai mostoha zenészeti viszonyainkat tekintve, nagy áldozatok árán fentartott zenei folyóiratot.

204-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvalány-nevelő intézet javára Baróth közszeg lakosai által tett szives adakozásokról.

Zathureczky Gyula 1 frt. Dánér István 1 frt. Zathureczky Lajos, Boér Kálmán, Pál Antal, Bodri János, Padar Károly, Beke József, Gergely János, Amalie Orendi 10—10 kr. Steiner Vilmos, Lager Hermann 2—2 kr. Kis János, Darabos Mihály, Márkó Lajosné, Darabos Mihályné 4—4 kr. Jancsó Dénes 3 kr. Bardocz Sándor 8 kr. Feketének 40 kr. Agoston Ignác, Kis Józsefné, Mörk Lajosné, Bodosi György, Dere Mózesné, Todor Andrásné, Todor András, Szalaci György, Gáll Lajos 1—1 liter, Beke Ferencz, Bodosi Ferencz, Dánér Lajos, Keserő Ferencz, Takó Mihály, Dóczi Jánosné, Beke János 2—2 liter, Hofmann Antal,

Sas Imréné, Ince Gáborné, egy valaki 3—3 liter roza. László Ferencz, Kászoni György, Lőrincz József, Szakács János, Hegyesi Mihály 1—1 liter, Pál Lajos 2 liter, Dániel Ferencz 1 cső, Agoston Lajos, Román Boris, Beke János 4—4 cső, Agoston József, Barta Elek, Bodosi Ferenczné, Birtalan Aron 6—6 cső, Balázs János 7 cső, Barta József 5 cső, Bede Teréz 8 cső, Balázs Ferencz, Hegyesi János, Gáll Sámuel 10—10 cső, Román János, Takó János 11—11 cső, Páskovics Dávidné, Antal Dániel, Sas Lajos, Salati János, Salamon Antal 12—12 cső, Cseh Ignáczné, Beke István 20—20 cső, Gáll Ferencz 30 cső törökbuza. Cseke Károly 1 liter fuszulka.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árva nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1889. márcz. 22.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.
Székely Málvin,
jegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Ó-BOR tiszta és jó, 170 hectoliter OLCSÓN eladó kisebb mennyiségben is alólírtnál Magyar-Igenben. Be-
csületes kiszolgálás és küldeményezés.

1—3

Bakcsy Endre.

Szám 1061—889.

Pályázati hirdetmény.

A dálnoki körjegyzői csoportban a helyettes körjegyzői állomás a közszégi törvény 84. §-a alapján helyettesítés utján betöltendő lévén, ezen állomásra pályázatot hirdetek.

Ezen állomással 400 frt fizetés, 40 forint lakbér és tűzifa-illetmény és 1/4 hold kerti illetmény, irodai átalány és a szabályrendeletileg megállapított magán felektől szedhető díjak élvezete jár.

Felhívannak mindazok, kik ezen állomást elnyerni ohajtják, mikép a közszégi törvény 74. §, az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában megírt képesítéseitek tanúsító okmányokat hozzáam folyó hó 31-ig adják be.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. márczius hó 20-án.

1—1

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Szám 15. kép

1889.

Hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város képviselőtestületének 1889. márczius 15-én tartott gyűlése 15-ik pontja alatti határozatánál fogva, a közönség tulajdonát képező Vinternicz-féle telek, szénpiaczi kocsmá, kantái Orbán Mózes-féle telek, a város területén a vadászat, halászat, Katrosa erdőben a vadászat, halászat, Kecskés havasban a legeltetés 1889. április 24-től kezdve, egy évtől 6 éven belül, közárverés utján jelen évi márczius hó 24-én délután 2 órakor haszonbérbe fognak adatni a legtöbbet ígérőnek. Haszonbéri feltételek a tanácsháznál, hivatalos órák alatt, megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhelyt, 1889. márczius 20-án.

Varga József főjegyző,
h. polgármester.

Jó tanács

azonyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jónak Richter kiadó intézetéhez a legszívvelyesebb köszöneteket „A betegbarát” című, rajokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerkesztésen meggyőződünk, hogy a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben húszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerzi, ohajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címezzé a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcában. A megküldés ingyen történik.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.